

BESPREEKNOTITIE VOOR DE GEMEENTERAAD

aan de gemeenteraad
van Portefeuillehouder M.R. Opdam
namens het college van B&W

bespreken in Cie. OR, 16 december 2020

onderwerp Plusambitie programma Klimaat

datum 1 december 2020

bijlagen 1. Presentatie Raadswerkgroep Klimaat Heiloo - 10 november 2020
2. Ambitiedocument programma Klimaat

Inleiding

De memo is opgesteld naar aanleiding van de door de raad aangenomen motie op 5 oktober 2020, waarin de raad het college heeft opgeroepen om aan de commissie OR van december 2020 een notitie voor te leggen met daarin alle scenario's en alle kosten van de verschillende mogelijkheden in het plusambitieniveau.

Op 10 november 2020 heeft er een bijeenkomst van de raads werkgroep Klimaat plaatsgevonden met vertegenwoordigers van de VVD, D66 en Heiloo Lokaal als antwoord op een toezegging.

Proces

Tijdens de raads werkgroep Klimaat is een beeld ontstaan van de gewenste richting voor de plusambitie van het Programma Klimaat. Op basis van deze richting treft u hieronder een bespreeknotitie over de verschillende plusambitie-mogelijkheden. In februari 2021 komen we bij u terug met een voorstel ter besluitvorming. Dit besluit kan in maart 2021 worden opgenomen in de voorbereidingen van de kadernota 2022 en vanaf januari 2022 kan de plusambitie worden geïmplementeerd.

Duur van de projecten

Het advies is om als uitgangspunt te nemen de plusprojecten voor een periode van twee jaar vast te stellen, dus voor 2022 en 2023. Dit is de gemiddelde doorlooptijd om het succes van een project te kunnen afmeten. Voor een aantal projecten die minder opbouw nodig hebben, kan ook een jaar gekozen worden en dan evalueren of zij nog een jaar willen verlengen. De raad kan, net als bij de basisambitie, jaarlijks bijsturen aan de hand van de monitoringscyclus van het programma Klimaat.

Doel van de bespreking

De commissie OR wordt gevraagd of zij op basis van deze bespreeknotitie nadere richting kan meegeven voor de plusambitie Klimaat in Heiloo. Deze kan dan ambtelijk nader worden uitgewerkt op een manier die inhoudelijk en financieel aansluit bij de wens van de raad.

Voorstel inhoudelijke richting per pijler voor de plusambitie

1^e pijler: Energietransitie- meer informatie op pagina 29 ambitiedocument Klimaat

Er is enthousiasme over het versnellen van energiebesparende projecten. Het gaat dan om meer isoleren, energiecoaches inzetten, gemeentelijk vastgoed verduurzamen. Focus op oudere woningen met lage energie labels en een hoog energieverbruik.

Indicatie van de kosten voor 2022

Projecten versnelling energiebesparing	Kostenindicatie in € per jaar*
Extra wijkaanpak Aanpak op wijkniveau om bewustwording bij inwoners te creëren en ze te stimuleren tot het nemen van energiebesparende maatregelen.	20.000
Extra inkoopactie('s) Bijvoorbeeld voor isolatie, zonnepanelen, warmtepompen. Kostenindicatie per actie gemeentebreed.	10.000
Extra project verduurzamen bedrijven(terrein). Een energiescan en 1 jaar begeleiding bij het nemen van energiebesparende maatregelen voor ongeveer 50 bedrijven.	20.000
Meer inzet energie adviesgesprekken. Het voeren van 1-op-1 adviesgesprekken door Energie Coaches met inwoners. Aantallen afhankelijk van leverancier en vorm: 25 – 50 gesprekken aan huis, 55 telefonische gesprekken. Inzet van Energie Coaches van Heiloo Energie nader te bepalen.	5.000
Subsidieregeling energiebesparende maatregelen Continueren of aanvullen van huidige subsidieregeling voor energiebesparende maatregelen voor woningeigenaren.	70.000
TOTAAL	125.000

*Deze bedragen zijn excl. de personele begeleiding vanuit de bestaande capaciteit in de BUCH werkorganisatie. Er zal daarom nog iets budget bij komen in het uitgewerkte voorstel wat begin 2021 komt voor te liggen ter besluitvorming. Dit geldt voor alle bedragen die in deze bespreknotitie worden genoemd.

2^e pijler: Duurzame mobiliteit – meer info op pagina 34 ambitiedocument Klimaat

De volgende interessegebieden zijn benoemd in de raads werkgroep:

1. Fietsparkeren bij het station -> dit zit al in de basisambitie
2. Ketenmobiliteit (OV, fiets, deelauto etc)-> dit zit in de basisambitie in het Regionaal Mobiliteits Programma (RMP) wat in 2021 ontwikkeld wordt.
3. Stimuleren auto delen: marktpartijen voeren deze functie uit. De gemeente kan mogelijk in de communicatie en inrichting van de openbare ruimte aandacht schenken aan deze service.
4. Gedragsbeïnvloeding: stimuleren van de fiets binnen het dorp, verduurzamen woon-werk mobiliteit (o.a. deelauto), kinderen lopend/fiets naar school brengen. Gebeurt gedeeltelijk al binnen de basisambitie, maar kan versterkt worden in de plusambitie.
5. Logistieke hub (overslagstation) -> staat in coalitieovereenkomst: *'We vinden dat grote vrachtauto's niet thuishoren op de wegen door ons dorp. Slimmere bevoorrading met kleinere, mogelijk elektrische bestelauto's verdient de voorkeur. In samenspraak met*

ondernemers en andere belanghebbenden worden de mogelijkheden in kaart gebracht voor een distributieoverslagpunt in de Boekelermeer. We gaan in overleg met ondernemers starten met het instellen van venstertijden voor bevoorrading'.

Geschikt voor plusambitie om versnelling aan te brengen, al is het ook onderdeel van het verkeersplan Heiloo, hoofdstuk vrachtverkeer: In regionaal verband wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de bevoorrading met kleinere voertuigen te bewerkstelligen'. De provincie bereid momenteel plannen voor om gemeenten beter te kunnen ondersteunen: Logistiek en goederenvervoer is een belangrijke economische pijler in onze provincie en essentieel voor het draaiende houden van de samenleving. De sector gaat echter grote veranderingen tegemoet vanwege veranderende goederenstromen, de energietransitie en digitalisering. Ook zorgt goederenvervoer voor (lucht)vervuiling, geluidsoverlast en/of congestie. De provincie stelt nu een agenda op waarin de provinciale inzet op dit onderwerp bepaald wordt.

6. Een logistieke hub is interessant om samen met gemeente Alkmaar en Bergen vorm te geven op de Boekelermeer.

Project D en E lijken geschikt voor een plusambitie en zijn daarom op kosten gezet.

Indicatie van de kosten voor 2022

Projecten versnelling duurzame mobiliteit	Kostenindicatie in € per jaar*
Gedragbeïnvloeding door o.a. communicatie. Voorlichtingscampagnes op scholen, werkgeversaanpak over woon-werkverkeer, deelauto's. We zouden een campagne kunnen ontwikkelen om te werken aan deze doelen.	15.000
Haalbaarheidsonderzoek en business case logistieke hub incl. business case. Indien mogelijk samen met gemeente Alkmaar en Bergen.	20.000
Totaal	35.000

3^e pijler: Circulaire economie – meer informatie op pagina 37/38 ambitiedocument Klimaat

Er is belangstelling voor circulaire landbouw vanuit de raadsleden. Een project voor circulaire landbouw zou gericht kunnen zijn op natuur-inclusieve landbouw, herstel van landschapsstructuren en ecosystemen, biodiversiteit, bodemherstel, sluitend maken van de grondstoffenketen, lokale economie versterken. De integraliteit met klimaatadaptatie is daarbij erg belangrijk

Boeren worden via tafelgesprekken gevraagd waar de behoefte ligt en wat zij nodig hebben om stappen te kunnen zetten richting bijvoorbeeld een meer natuurinclusieve landbouw of bodemherstel. Op basis van de geïnventariseerde behoefte worden best practices voor boeren in kaart gebracht. Boeren die mee willen doen, worden ondersteund met kennis en mogelijke middelen om een aantal interventies door te voeren. De gemeente gaat geen verplichtingen opleggen maar neemt een faciliterende rol. De interventies worden gemonitord op een aantal indicatoren zoals bodemherstel, waterkwaliteit en biodiversiteit. Bewustwording en participatie van inwoners is een belangrijk onderdeel van dit project.

Indicatie van de kosten voor 2022

Projecten versnelling circulaire economie	Kostenindicatie in € per jaar*
Project circulaire landbouw	30.000

4^e pijler: Klimaatadaptatie – meer informatie op pagina 42 ambitiedocument Klimaat

De raadswerkgroep klimaat heeft interesse getoond in alle drie de plusprojecten. Het gaat dan om:

- a) Bedrijventerreinen versneld klimaatbestendig maken
- b) Maatregelenpakket particulier terrein
- c) Maatschappelijk vastgoed versneld klimaatadaptief maken vanuit de voorbeeldfunctie

De raadswerkgroep gaf aan in te willen zetten op het project waarvan het meeste effect verwacht kan worden. Natuurherstel, biodiversiteit, ecosystemen en de aansluiting bij het groenbeleidsplan zijn belangrijk.

Het advies, op basis van de stresstesten, is om in te zetten op het verduurzamen van bedrijventerreinen en sportvelden. Het bijkomend voordeel is dat er zaken gecombineerd kunnen worden met de energietransitie op bedrijventerreinen. Het meest logische en economisch voordeligste moment om projecten uit te voeren is als de weg of het riool toch vervangen moet worden. Dit noemen we 'natuurlijke momenten'. Daarbij kan ingezet worden op de sportvelden bij De Dors en Het Malevoort / Vennewatersweg. Hier speelt zowel het probleem van hitte (gezond sporten), als in de omliggende terreinen wateroverlast (De Houtwal).

Het maatschappelijk vastgoed in eigendom van de gemeente versneld klimaatadaptief maken is een goed tweede project.

Indicatie van de kosten voor 2022

Projecten versnelling klimaatadaptatie	Kostenindicatie in € per jaar*
Bedrijventerreinen – adviesfase	2500
Particulier terrein	Nader uit te werken
Maatschappelijk vastgoed. Het valt op dat de sportterreinen sterke hittezones zijn. Dat zou een mooie plek voor vergroening zijn, met daarbij dus infiltratie van regenwater.	Nader uit te werken

5^e pijler: Duurzame bedrijfsvoering – meer info op pagina 44 ambitiedocument Klimaat

Er wordt uitgesproken in de raadswerkgroep dat het goede voorbeeld geven als gemeente belangrijk is, maar dat ook het investeren in particulieren en ondernemers hoog op de agenda staat. Dit onderwerp zal nogmaals besproken worden.

Multidisciplinaire projecten

Voor de gemeente Heiloo zijn twee projecten mogelijk aantrekkelijk omdat ze meerdere disciplines combineren:

1. Bedrijventerreinen verduurzamen: energiebesparen, duurzame energie opwekken, klimaatadaptatie/biodiversiteit vergroten. Focus op duurzame investering in ondernemers.
2. Circulaire landbouw & klimaatadaptatie: focus op natuurherstel, koolstofvastlegging door bodemverrijking. Doelgroep: boeren, betrekken inwoners en scholieren (educatie).